

ศูนย์ยุติธรรมชุมชน

ศูนย์ยุติธรรมชุมชน (Community Justice) คือการรวมกันเป็นเครือข่ายทางสังคม เป็นการส่งเสริม สนับสนุนหรือกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน ควบคุมอาชญากรรม จัดการ ความขัดแย้งเชิงสมานฉันท์ ลดและเยียวยาความเสียหายหรือความรุนแรงที่เกิดจากอาชญากรรมหรือการ กระทำผิด ตลอดจนคืนคนดีกลับสู่ชุมชนด้วยการฟื้นฟู พัฒนาระบบยุติธรรมชุมชน โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และเข้าถึงความยุติธรรม

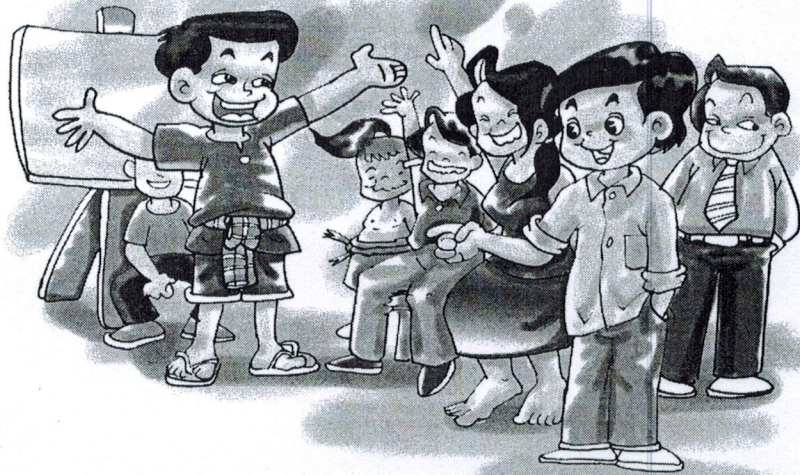
ปัญหาหลักของระบบยุติธรรม

1. คดีล้นศาล คนล้นคุก
2. การละเลยเหยื่ออาชญากรรม ตาม พ.ร.บ. ค่าตอบแทนเหยื่อ ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 เหยื่ออาชญากรรมมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสม และการตอบแทนที่จำเป็น และสมควร รวมทั้งความช่วยเหลือจากรัฐ (ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิต และร่างกาย ความผิดต่อชีวิต ความผิดฐานทำให้แท้งลูก และความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บ หรือคนชรา) โดยรัฐ ใช้เงินภาษีอากรชดใช้ผู้ได้รับความเสียหาย มิใช่การชดใช้เยียวยา (รับผิดชอบ) ระหว่างผู้กระทำ กับ ผู้ได้รับความเสียหาย
3. ปัญหาความเสื่อมสลายของชุมชน ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม คิดว่าหน้าที่สำคัญของพลเมืองใน กระบวนการยุติธรรม คือ การเป็นพยานศาลเท่านั้น เป็นการแบ่งแยกหน้าที่ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา อาชญากรรมระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับประชาชนอย่างชัดเจน ไม่เห็นความสำคัญของการรวมพลังต่อต้าน อาชญากรรม ข้อพิพาทหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาทุกเรื่องถูกนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หรือใช้วิธีการ นอกกระบวนการ

ภารกิจหลักของยุติธรรมชุมชน 5 ด้าน ดังนี้

1. การป้องกันและควบคุมอาชญากรรมในชุมชน (Crime Control & Prevention) ด้วยการยับยั้งหรือชะลอสถานการณ์มิให้เกิดความขัดแย้ง ข้อพิพาท หรือการกระทำผิดทางอาญาโดยการเฝ้าระวังป้องกัน การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เช่น ระเบียบ กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ เป็นต้น
2. การรับเรื่องราวร้องทุกข์ แจ้งเบาะการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้ด้อยโอกาส (เด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ) แล้วส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป และติดตามผลการดำเนินงานและแจ้งให้ ผู้รับบริการรับทราบเป็นระยะ
3. การไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท (Conflict Management) ตามหลักยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ หรือหลักสันติ วัฒนธรรม
4. การเยียวยาเสริมพลัง แก่เหยื่ออาชญากรรมและความรู้สึกของชุมชน (Community & Empowerment) ด้วยการให้ความเข้าใจ กำลังใจช่วยเหลือ สนับสนุนให้เหยื่ออาชญากรรม และชุมชนนั้น มีความรู้สึกที่ดีและใช้ชีวิตเป็นปกติต่อไป รวมทั้งการให้ความรู้หรือคำแนะนำในการยื่นขอรับความ ช่วยเหลือจาก ทางราชการที่เกี่ยวข้อง
5. การรับผู้พ้นโทษหรือผู้ถูกคุมประพฤติกลับสู่ชุมชน (Reintegration) เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ใน ชุมชน สังคมได้เป็นปกติและไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีกต่อไป

การดำเนินการจัดให้มียุติธรรมชุมชนนั้น ต้องเป็นเรื่องของความสมัครใจของชุมชนที่จะมาทำงานร่วมกันกับภาครัฐเพื่อประโยชน์ของชุมชนนั่นเอง โดยการทำให้ชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่นั้นสงบสุข ปลอดภัยน่าอยู่ โดยตั้งอยู่บนหลักการที่ว่า ไม่มีใครรัก ห่วงใยชุมชนมากไปกว่าคนที่อยู่ในชุมชนนั่นเอง รัฐจะต้องหากกลุ่มผู้แทนในชุมชนที่อาสาสมัครเข้าทำงานเพราะมีความห่วงใย พร้อมทั้งจะดูแลชุมชนของตน มาจัดฝึกอบรม ให้ความรู้ จัดสร้างเครือข่ายการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสื่อสาร เพื่อรับแจ้งเหตุร้ายจากยุติธรรมชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาหารือในด้านกฎหมายหรือการป้องกันอาชญากรรม เพื่อการป้องกันและเฝ้าระวังเรื่องยาเสพติด เพื่อให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาสังคมให้กับยุติธรรมชุมชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นที่เล็งอาสาสมัครยุติธรรมชุมชนในการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทในชุมชน รวมทั้งอาจร่วมกันวางแผนในการอบรมดูแลเด็กและเยาวชนและป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะกลุ่มที่เริ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การกระทำผิด ซึ่งอาจจะเป็นการร่วมมือกันจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมให้เยาวชนได้รับรู้ถึงผลกระทบของการกระทำผิด เป็นต้น

การขอรับเงินค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติ

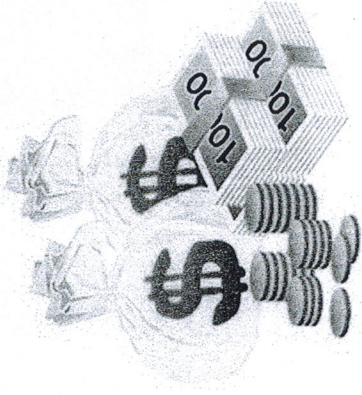
การขอรับเงินค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติ

ค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544

- สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
  - เมื่อได้รับบาดเจ็บหรือตายจากการกระทำความผิดทางอาญาของบุคคลอื่นผู้เสียหายขอรับค่าตอบแทนจากรัฐได้
  - เมื่อได้รับบาดเจ็บหรือตายจากการกระทำผิดทางอาญาของบุคคลอื่นผู้เสียหายขอรับทางอาญาของบุคคลอื่นได้
- ผู้เสียหายขอรับค่าตอบแทนจากรัฐได้และเมื่อได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย หรือจิตใจถึงแก่ความตาย อันเนื่องมาจากถูกข่มขืน ถูกอุบัติน หรือฆ่าเพื่อชิงทรัพย์ ถูกอุกฉกรรจ์ทำให้แท้งลูกหรือได้รับบาดเจ็บ

หรือตายจากการกระทำจากบุคคลอื่น คนชรา คนป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้และถูกทอดทิ้งเมื่อเกิดเหตุ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (1) แจ้งความเพื่อดำเนินคดีต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ ท้องที่เกิดเหตุ
- (2) พบแพทย์ที่โรงพยาบาลเพื่อตรวจรักษา กรณีตายให้แจ้งเพื่อออกใบมรณบัตร
- (3) รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (4) ยื่นคำขอรับเงินค่าตอบแทนภายใน 1 ปี นับจากวันที่เกิดเหตุ

สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือของผู้เสียหาย

กรณีทั่วไป

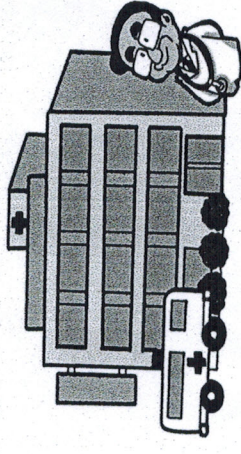
- ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 30,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ อัตราวันละไม่เกิน 30,000 บาท

กรณีเสียชีวิต

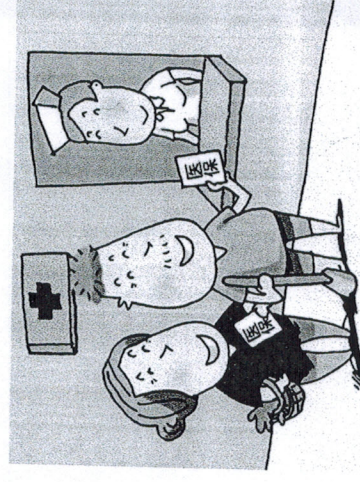
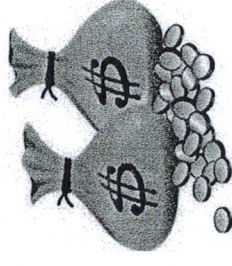
- ค่าตอบแทนกรณีผู้เสียหายถึงแก่ความตาย ตั้งแต่ 30,000 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ จำนวน 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู จำนวน 30,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร แต่ไม่เกิน 30,000 บาท เมื่อศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องจำเลยขอรับค่าตอบแทนจากรัฐได้

เมื่อถูกพนักงานอัยการฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขังในระหว่างที่ศาลพิจารณาคดี ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิด มีการถอนฟ้องระหว่างการพิจารณา หรือศาลพิจารณาคดีแล้วข้อเท็จจริงที่ปรากฏ จำเลยไม่ได้กระทำความผิดและมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ยกฟ้องจำเลย ให้ปฏิบัติ ดังนี้

1. ติดต่อเจ้าพนักงานอ่านคำพิพากษาเพื่อขอคัดสำเนาเอกสาร โดยให้เจ้าหน้าที่รับรองสำเนาถูกต้อง ดังนี้
  - สำเนาคำพิพากษาของศาลทุกศาลที่มีคำพิพากษา
  - สำเนาหมายขัง หมายจำคุก และหมายปล่อย
  - สำเนาใบแต่งตั้งนายความ
2. สำเนาหนังสือว่าจ้างความกรณีที่ไม่ใช่ทนายขอแรง
3. รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
4. ยื่นคำขอรับเงินค่าทดแทนภายใน 1 ปี นับจากวันที่ศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง หรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

hospital

สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือของจำเลย

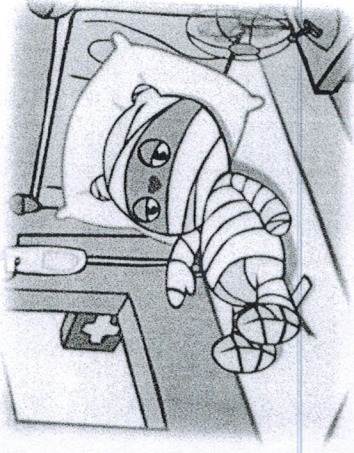
กรณีทั่วไป

- ค่าทดแทนการถูกคุมขัง อัตราวันละ 200 บาท
- ค่าใช้จ่ายที่เป็นในการรักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 30,000 บาท
- ความเจ็บป่วยต้องเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 50,000 บาท
- ความเจ็บป่วยต้องเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี
- ค่าขาดประโยชน์การทำมาหาได้ในระหว่างถูกดำเนินคดี อัตราวันละ ไม่เกิน 200 บาท นับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี
- ค่าทนายความเท่าที่จ่ายจริงไม่เกินกฎหมายทรงกำหนด
- ค่าใช้จ่ายอื่นเท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 30,000 บาท

กรณีเสียชีวิต

- ค่าทดแทน จำนวน 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ จำนวน 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดู จำนวนไม่เกิน 30,000 บาท
- ค่าความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ไม่เกิน 30,000 บาท

คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหาย หรือจำเลยได้รับค่าตอบแทนเพียงใด หรือไม่จำเป็นถึงพฤติการณ์ความร้ายแรงของการกระทำ ความผิด สภาพความเสียหาย พฤติการณ์ของคดีความเบื้องต้นที่ได้รับ และให้พิจารณาถึงโอกาสที่ผู้เสียหายและจำเลยได้รับการชดเชยจากทางอื่นแล้วด้วย

เงื่อนไขการขอรับความช่วยเหลือ

- ท่านไม่เคยยื่นคำขอ หรือได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น หรือหน่วยงานอื่นมาก่อน
- ท่านจะต้องไม่เคยถูกปฏิเสธจากกองทุนมาก่อน หรืออยู่ในระหว่างความช่วยเหลือจากกองทุน
- คดีของท่านที่จะฟ้อง หรือถูกฟ้อง มีโอกาสชนะ
- การขอความช่วยเหลือในการประกันตัวในคดีอาญา ผู้ขอจะต้องมีความประพฤติดี และไม่มีพฤติการณ์ว่าหลบหนี

